

Omsorgstønad

1. Beskrivelse:

Omsorgstønad er en økonomisk ytelse til personer som har et særlig tyngende omsorgsarbeid. Omsorgstønad skal sees i sammenheng med behovet for andre helse- og omsorgstjenester. Omsorgstønad er ikke ment å gi full betaling for det omsorgsarbeidet som søkeren utfører og skal ikke erstatte annen lønn.

2. Målgruppe:

Du som har et særlig tyngende omsorgsarbeid overfor andre med omfattende omsorgsbehov. Ordningen kan omfatte både omsorgsytere uten omsorgsplikt som ektefelle, samboer og andre nærpersoner, samt foreldre som har omsorgsplikt for sine mindreårige barn. Både den som gir omsorgen og den hjelpetrengende kan søke omsorgstønad. Det er en forutsetning at omsorgsarbeidet foregår i hjemmet.

3. Kriterier/vilkår:

Tildeling av omsorgstønad tar utgangspunkt i en kartlegging av brukers bistandsbehov (IPLOS) og en vurdering av hvor særlig tyngende omsorgsarbeidet er. Kommunen kan tilby annen hjelp når dette ansees som det beste for omsorgsmottaker eller omsorgsyter, og utnyttelse av kommunens ressurser kan vektlegges.

Jamfør rundskriv I-42/98 fra Sosial- og helsedepartementet, legges det vekt på følgende ved vurdering av om omsorgsarbeidet er særlig tyngende:

- Om omsorgsyter arbeider mange timer pr. måned
- Om omsorgsarbeidet er mer fysisk/psykisk belastende enn vanlig
- Om omsorgsarbeidet innebærer mye nattarbeid eller avbrudd i nattesøvn
- Om omsorgsarbeidet er fordelt over tid, om det skjer i perioder eller hele tiden.
- Om omsorgsarbeidet har vart eller forventes å vare i lang tid (i hovedsak min 2 år)
- Om omsorgsarbeidet fører til sosial isolasjon og mangel på ferie/fritid
- Om omsorgsyter har omsorg for flere enn en person
- Om omsorgsyter har omsorgsplikt
- Om omsorgsyter har inntektstap, det vil si om omsorgsarbeidet fører til at omsorgsyter må slutte i sitt ordinære arbeidsforhold. Inntektstap er ikke noe vilkår for å få omsorgstønad.

Videre i vurderingen tas det også hensyn til:

- Om omsorgsmottaker oppfyller vilkår for hjelp etter gjeldene lover
- Om omsorgsyter utfører arbeid som kommunen ellers måtte gjøre etter gjeldende lover
- Du som utfører omsorgsoppgavene må kunne utføre disse på en faglig forsvarlig måte
- At omsorgstønad til omsorgsyter er det beste alternativet for omsorgsmottaker
- Kommunens ressurser

4. Lovgrunnlag:

[Pasient- og brukerrettighetsloven](#)

§ 2-1 a. Rett til nødvendig hjelp fra kommunens helse- og omsorgstjeneste

§ 3-1. Pasientens og brukerens rett til medvirkning

§ 3-1, 2. ledd: Tjenestetilbudet skal så langt som mulig utformes i samarbeid med pasient og bruker. Det skal legges stor vekt på hva pasienten og brukeren mener ved utformingen av tjenestetilbud etter helse- og omsorgstjenesteloven §§ 3-2 første ledd nr. 6

Helse- og omsorgstjenesteloven

§ 3-2. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester

For å oppfylle ansvaret etter § 3-1 skal kommunen blant annet tilby følgende:

§ 3-6. Til personer med særlig tyngende omsorgsarbeid skal kommunen tilby nødvendig pårørendestøtte blant annet i form av:

3. omsorgsstønad

Kommunen skal ha tilbud om omsorgsstønad til personer som har et særlig tyngende omsorgsarbeid, men står fritt til å tilby andre helse- og omsorgstjenester jamfør § 3-2 punkt 6

- a. helsetjenester i hjemmet
- b. personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt
- c. plass i institusjon, herunder sykehjem

5. Utførelse:

a. Formål med tjenesten:

Omsorgsstønad er et økonomisk bidrag til pårørende eller andre nærpå personer som yter omsorg for personer med et omfattende omsorgsbehov på grunn av alder, nedsatt funksjonsevne eller sykdom. Ordningen skal bidra til at private omsorgsyter kan opprettholde omsorgsarbeidet.

b. Kvalitetskrav til tjenesten:

Sikre at omsorgsyter (den som mottar omsorgsstønaden) er skikket. Det skal foreligge politiattest som er mindre enn 3 måneder gammel ved inngåelse av oppdrag.

c. Egenbetaling for tjenesten:

Det kreves ikke egenbetaling for tjenesten

6. Andre forhold:

Omsorgsstønad kan gis dersom omsorgsarbeidet er særlig tyngende. At omsorgsarbeidet er tyngende er ikke tilstrekkelig. Selv om omsorgsarbeidet er særlig tyngende er ikke omsorgsstønad en ytelse man har rettskrav på. Det er også et vilkår at omsorgsarbeidet som utføres, må anses som nødvendig hjelp i lovens forstand.

Videre er det slik at omsorgsstønadsordningen ikke tar sikte på å gi dem som har særlig tyngende omsorgsarbeid full lønn for hver time det ytes omsorg.

At det er søkt hjelpstønad hos NAV er et vilkår for å få behandlet søknad om omsorgsstønad i kommunen. Innvilget hjelpstønad tas i betraktning ved vurderingen av omsorgsstønad og vil komme til fradrag i beregningen av omsorgsstønad.

Omsorgsstønad vil bli vurdert dersom det settes inn andre tjenester og omsorgsstønad faller bort ved opphold ved innleggelse institusjon/sykehus mer enn 2 uker.

7. Klage:

Vedtak om helse- og omsorgstjenester er enkeltvedtak etter Forvaltningslovens regler, og kan påklages. Klage på rehabilitering utenfor institusjon behandles etter:

[Pasient- og brukerrettighetsloven](#)

§ 7-2. Klage

Pasient eller bruker eller dennes representant som mener at bestemmelsene i kapitlene 2, 3 og 4, samt § 5-1, § 6-2 og § 6-3 er brutt, kan klage til Fylkesmannen. Klagen sendes til den som har truffet enkeltvedtaket eller avgjørelsen.

Opplysninger om klageadgang fremgår av enkeltvedtaket. Fristen for å klage er fire uker fra vedtaket er mottatt.